

CONSIDERAȚII BIOETICE ASUPRA PARENTINGULUI MONOPARENTAL ALES PRIN FERTILIZARE IN VITRO ȘI SUROGAT ÎN MEDICINA CONTEMPORANĂ

Victoria Bezerău

Conducător științific: Ludmila Rubanovici

Catedra de filozofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

BIOETHICAL CONSIDERATIONS ON SINGLE PARENTING BY CHOICE THROUGH IN VITRO FERTILIZATION AND SURROGACY IN CONTEMPORARY MEDICINE

Victoria Bezerău

Scientific adviser: Ludmila Rubanovici

Department of Philosophy and Bioethics, *Nicolae Testemițanu* University, Chișinău, Republic of Moldova

Introducere. Parentingul monoparental ales prin fertilizare in vitro și surogat, în rândul persoanelor fertile, ridică multiple dileme bioetice privind drepturile copilului, autonomia părinților și implicațiile sociale. Aceste aspecte necesită o analiză aprofundată în contextul medicinei reproductive contemporane. **Scop.** De a examina din perspectivă bioetică parentingul monoparental ales prin fertilizare in vitro și surogat, evidențiind provocările etice și drepturile părților implicate. **Material și metode.** Studiul a inclus o analiză calitativă a literaturii științifice din baze de date precum PubMed, Google Scholar și Scopus, alături de examinarea documentelor oficiale și reglementărilor naționale și internaționale privind bioetica reproducerii asistate și drepturile subiecților implicați în parentingul monoparental ales. **Rezultate.** Analiza literaturii evidențiază dileme bioetice în parentingul monoparental ales prin fertilizare in vitro și surogat, precum dreptul copilului la identitate, autonomia părintelui și accesul egal pentru toți la servicii medicale. Este necesar un cadru legal clar și protecția intereselor tuturor părților. De asemenea, se subliniază importanța consimțământului informat și atenția sporită asupra grupurilor vulnerabile. Discuțiile despre surogat ridică probleme legate de exploatare și echitate, iar fertilizarea in vitro aduce provocări tehnologice și sociale. Rezultatele susțin adaptarea legislației și dezbaterile bioetice continue. **Concluzii.** Studiul subliniază necesitatea unui cadru legal și etic actualizat pentru parentingul monoparental prin fertilizare in vitro și surogat, care să protejeze drepturile copilului și părintelui, să asigure consimțământ informat și prevenirea exploatarei, adaptându-se la evoluțiile sociale și medicale. **Cuvinte-cheie:** parenting monoparental, drepturile copilului, bioetică, dispută.

Introduction. Single parenting by choice, among healthy people, done through in vitro fertilization and surrogacy raises multiple bioethical dilemmas concerning the child's rights, parental autonomy, and social implications. These issues require thorough analysis within the context of contemporary reproductive medicine. **Objective.** To examine, from a bioethical perspective, single parenting by choice through in vitro fertilization and surrogacy, highlighting ethical challenges and the rights of the parties involved. **Material and methods.** The study included a qualitative analysis of scientific literature from databases such as PubMed, Google Scholar and Scopus, along with an examination of official documents and national and international regulations concerning the bioethics of assisted reproduction and the rights of individuals involved in single parenting by choice. **Results.** The literature review highlights bioethical dilemmas in single parenting by choice through in vitro fertilization and surrogacy, such as the child's right to identity, parental autonomy and equal access to medical services for everyone. A clear legal framework and protection of all parties' interests are necessary. The importance of informed consent and increased attention to vulnerable groups is emphasized. Surrogacy raises issues of potential exploitation and fairness, while in vitro fertilization presents technological and social challenges. The findings support the need for ongoing bioethical debates and legal adaptation. **Conclusion.** The study highlights the need for an updated legal and ethical framework for single parenting through in vitro fertilization and surrogacy, aimed to protect the rights of the child and the parent, ensuring informed consent, prevention of exploitation, while adapting to social and medical evolution. **Keywords:** single parenting, rights of the child, bioethics, dispute.